

Az előfizetés ára:
 egész évre 8 frt.
 fél évre 4 frt.
 negyed évre 2 frt.
Körjegyzőknek és néptanítóknak:
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
 Előfizethető és egyes lap-
 példányokat venni lehet a kiadói-
 hivatalban. Traub. és társa, Valentin
 Károly, Böhm M., Luzsovicz L.,
 Veidinger N.
 üzletében és a fődohánytözsében.
A hirdetések ára:
 Mindenkor arjegyék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
 Nyilteleben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön
 Barek J. és Társa Erfurtban,
 Haasenstein és Vogler, Steiner A.
 Hamburgban, Daube G. L., Knoll
 Ignác Frankfurthban, Oppelik A.,
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf,
 Bécsben. Magyarországon: Neu-
 berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula
 Somogyi E. „Első magyar nemzet-
 közli irodá”-ja Budapesten, kiadói-
 hivatalunk és Janovszky H. király-
 utczában levő hirdetések elvétel
 irodája Pécsen.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.	Szerkesztőség: Király-utca 20. sz. Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.	Kéziratok nem adatnak vissza.

A miniszterelnök nagyváradai beszéde és az ellenzék.

A miniszterelnök nagyváradai választói előtt nagyjelentőségű beszédet tartott, melyben tudatja választóival, hogy a jövő országgyűlésen kötelességének ismerendi olyan törvényjavaslatokkal fellépni, melyek egyrészt a sajtó visszaélésének megszüntetésére, másrészt a parlamenti időtartamnak öt évre való meghosszabbítására és a felsőháznak a kor igényeihez mért reformálására fognak vonatkozni.

A parlamenti időtartam meghosszabbítását és a felsőház reformálását illetőleg ezuttal csak annyit jegyzünk meg, hogy mind a két reform törekvést a viszonyokból folyó szükségnek tekintjük és hogy annak idejében mind a kettőre vonatkozó és különösen a felsőházra nézve nézetünket kellőleg ismertetni fogjuk.

A mi pedig a sajtó ugynevezett „megrendszabályozását” illeti, attól mi épen nem félünk. Mert meggyőződésünk

szerint azon sajtónak, mely a békét, az egyetértést, az igazságot, a jogot, az erkölcsöt, a tisztességet és a hazafiságot szolgálja, nincs mit tartani a „megrendszabályozástól.” Az a sajtó, mely a culturának terjesztője, ismeretője és tanítója, az a sajtó, mely a közügyeket objective, szenvedélyeskedés, gorombáskodás nélkül tisztességes hangon fejtegeti, — az a sajtó, mely bírál és nem káromkodik, mely figyelmet és nem zsarol, — az a sajtó, mely a józan közvélemény tisztességes organuma és nem a békerontás, vagyong megtámadás és hazafiatlanság gonosz üzelmeinek trombitája — az a sajtó nem nyugtalanzkodhatik a „megrendszabályozás” miatt. Sőt annak a sajtónak saját maga hirvenének megrovása- és a szennysajtótól való megszabadulhatása tekintetéből kívánni kell oly intézkedéseknek életbeléptetését, melyeknek ugyanaz a céljuk, mint a kertész ollójának, mely a nemes fatörzsöt az életerején élődő fattyuhajtásoktól megtisztítja ugyan, de a fa életére nézve veszélytelen.

Hogy a miniszterelnök csak ennyit akar és csak ezt akarhatja, annak biztosítéka a miniszterelnöknek politikai életpályájából folyó szabadelvűsége, melynek őszintesége iránt csak kaján irigység és sajnálatra méltó tudatlanság kételkedhetik.

Ebből talán azt lehetne következtetni, hogy a miniszterelnök terveinek nincs is ellenzője. Dehogy! Itt a magyar ellenzéki sajtó egy része. Itt a „Pesti Napló” és itt az utána sántikáló „Egyetértés.” A miniszterelnök beszéde óta siratják ezek a magyar szabadelvűséget, siratják a sajtószabadságot, siratják a 48-iki törvényt, siratnak képtelenül. Igaz, hogy krokodil könyekkel, de ők most ebben tetszelegnek.

Hát e két közlöny nem látja azon bajokat, melyeket a miniszterelnök orvosolni akar? Dehogy nem látják! Hiszen az „Egyetértés” volt, mely az antiszemitizmust az ország egyik legnagyobb veszélyének minősítette és a „Pesti Napló”-val együtt tehetetlenek és a nemzetiségekkel alattomban

A „Pécs” tárczája.

Siklós.
(Folytatás.)

Ugyan ebben az 1566-ik esztendőben 2-ik Juliusban maga Mustafa bosnyákországi Basa által jöven a Dráván, Siklós alá telepedett sok Törökkel és azoknak Bégjeikkel. Siklóson mulatott Mustafa 19 napokig, a meddig összegyűlvén, 21-ik Juliusban megindultak Pécs felé, onnét Fejővárra siettek, hogy a Budai Basának mentül előbb segítségére lehessenek. — Augusztus 1. napján a Török Császár is megmozdult Mohács mezejéről és megmásmá gondolatját, mely által Egerbe vezéreltetett, Szigetire fordítván haragját; harmadnapra ért Siklós alá, itt Arszlán Budai Basát lenyakasztatta s innét folytatván útját, 4-én Pécsre, 5-én Szt.-Lőrinczre és Szigetbe.

1664-ik esztendőben, midőn t. i. a Pécsi vár ostromlatott volna, Zrinyi és Hohenlohe Grófoktól, ezen alkalmazottsággal azt rendelték az ott lévő vitézek, hogy Gróf Zrinyi a Magyar lovassággal és a Németeknek is felülével a híres eszéki hidat, mely hat esztendőig készült, égetné el és visszajövet mindent tüzzel-vassal emésztene; több hadi okoskodások és határozások után csakugyan megállapodtak s azért 30. Január 1664 eszten-

dőben megindult Gróf Zrinyi délután és már nagy estvére haladta meg a Siklósi hegyeket; hallotta itt, hogy nem messzire Siklóstól meglepedett volna a Posagai Basa három vagy négy száz Törökkel és kilencz száz vagy ezer megfuttatott Tatárokkal; ezeket a hős megritkítani szándékozott; de a Siklósi katonaság előbb tudtára adta a Basának Zrinyi közelletét, ennek csak neve hallásától megrettenvén, futásokban a Dunáig meg sem álltak s általusván helyezettétek magokat bátorságba s így ezeket inkább elijesztette, mint megverte a hős Bajnok. Ezek után könyököket küldöttek a Siklósiak Zrinyihez, hogy engedne meg és ne tűzné el határjokat, — engedett-e a kérésnek, nem tudom; mert menet és jövet öt százig való falukat és malmokat égettek el.

1686-ik esztendőben Buda vára visszavétele után a szerencsés fegyverű Király kisebb erősségeinket is csakhamar a Török iga alól kiszabadította, ekkor t. i. Badeni Lajos megvéden Pécsen, három napi nyugvás után igyekeztek Siklóst visszavenni, de az ott lévő Törökség nem várván az erőt, odahagyta a várt és futott.*)

*) Lásd Vagner in Hist. Leopoldi Imperatoris Lib. IX. pag. 727. Koller Hist. Ep. Quinqu. Eccl. Tomo VII. pag. 92.

1687-ben parancsolat adatott N. Leopold Királyunktól, hogy Eszék visszavétele próbáltassék; az ide küldendő hadi sereg fővezérévé rendeltetett a halhatatlan Lotharingiai Károly és a Bavariai Választó; a Fővezér 400 lovagokat előre bocsátott, hogy a Pécsi és Siklósi Kormányzótól a Törökök felől tudósítást vennének, kik is hírelt hozták, hogy tíz ezer ember már Eszék alatt légyen és a Belgrádi egész tábla megindult annak védelmére; a szerencsétlen Eszéki csata után, hol t. i. két ezer ember elhullott és megsebesített, hogy vitézeit ne pazérolnák, úgy egyeztek meg a Főtisztek, hogy ők Mohács és Eszék alá visszavonulnák és ha történetből ezek a helyek elfoglalhatnának, a többi várak és erősségek segítségére szükség lesz menniek. Továbbá megparancsolá Lotharingiai Károly, hogy a Pécsi, Siklósi s. a. t. várak jól környűlvetésenek sánczokkal, elegendő élelemmel és fegyveres vitézekkel elláttassanak, hogy netalán ostromlás idejékor ezek szükségé miatt kénytelenítettének a kormányzók váraikat feladni és az egész keresztény tábor dicsoskoruzját a külföldieknél elhervasztani, ellenségeinket pedig felingeregni, hogy az előbbi híres visszavétel tünyságunk miatt valódi futásra magyarázzák.

A feljebb említett esztendő augusztus 12-ik napja volt az, mely mind a királynak, mind az egész Kereszténségnek szerencséjére

pactálónak elnevezte a kormányt, hogy azon hazafiátlan izgatásokat gyáván túri, melyeket a nemzetiségi sajtó üz és mind a kettő százszor megdorgálta, megtámadta Tisza Kálmánt az anarchizmus és socialismus terjedése miatt.

Ha azonban jelenleg, ezen rövid idővel ezelőtt szükségesnek ismert és a miniszterelnök által most tervbe vett intézkedésekkel szemben mégis ellenzéknek, ez a „Pesti Napló“-ra nézve könnyen érthető. Mert ez azon coalitio-párt érzelmeinek tolmácsolója, amely a liberalismus burján kinövésének örült. Örült azért, mert várta, hogy a liberalismus túl éli magát és remélte, hogy a liberalismus bekövetkezendő féktelenkedései jó ürügyet fognak szolgáltatni azon reactionarius szellemű boldogítások keresztülvitelére, melyekkel ezen coalitio-párt vajdik.

Hogy ezen párt terveit Tisza Kálmán a tervbe vett intézkedéseivel keresztül fogja huzni, az természetes, és hogy e miatt ugy ezen coalitio-párt, mint a „Pesti Napló“ haragszik, az még természetesebb.

De hogy mit keres ezek társaságában az „Egyetértés“, a melynek az igazi liberalismus iránti őszinteségében nem volt okunk kételkedni, azt megérteni bajos. Az csak a mindenáron való ellenzékességnek, vagy azon sokszor tapasztalt eljárásnak a következménye lehet, mely szerint a szélső radicalismus és a reactio, tudva vagy nem tudva, egy követ fuj.

Igy lesz compromittálva a „függetlenség“ magasztos esz-

méje, mely hogy mennyivel magasabbra helyeztetnék, ha a függtelenségi párt — a közjogi kérdésektől eltekintve — a józan liberalismus utjain haladna a helyett, hogy a hűbéri jellegű reactionának utjait egyengeti, azt minden komoly függtelenségnek megítélésére bizzuk.

Különben tegyen az ellenzék és sajtója, a mit akar, de higgye el nekünk, hogy ha a művelt és józan társadalom mindenkor annyira Tisza Kálmán pártján állana, mint a menynyire most, midőn a féktelen sajtó a megrendszabályozást kívánja, akkor sohasem szünnék meg Magyarország miniszterelnöke lenni.

R.

A magyar államhitei megítélésénél feltűnő igazságtalanság, összehasonlítva azt Olaszország államhiteivel.

Ha mindazon tényezőket latba vetjük, melyek az államhitei megítélésénél döntő sulyal bírnak, akkor — Olaszország rendezett valutájától és fejlettebb iparától eltekintve — a többi tényezők mind Magyarország államháztartási mérlegének javára fognak dönteni.

Ha Olaszország költségvetése ugyanazon elvek szerint állittatnék össze, mint Magyarország vagy Német- és Franciaország költségvetései, akkor ez Olaszország részére igen jelentékeny állandó deficitet tüntetne fel, habár az olasz állam vagyonának legnagyobb részén már túladott.

Olaszország indirect adóinak egy részét is zálogba adta hitelezőinek az által, hogy a dohánygyedáruságot egy társaságnak átengedte. E példát aztán a még nagyobb pénzügyi szükségben szenvedő török birodalom híven utánozta.

Azon pénzügyi műveletek, melyeket Olaszország az államvasutakkal folytat és a melyek bérleti szerződések czime alatt egyebet nem czéloznak, mint pénzt előteremteni, hogy az államháztartás egyensulya mesterségesen helyreálljon, Magyarország országgyűlésében sohasem találának helyeslést.

Az új vasuti conventiók értelmében egy új, felette bonyolódott bérleti viszony áll be, mely az olasz államvasutak eladásával majdnem azonos. Az olasz állam eladja e conventió értelmében — csak hogy pénzre szert tegyen — forgalmi eszközeit 135 millió líráért azon fenntartással, hogy 60 év után azokat visszaválthassa. Ez nem sokkal jobb, mint azon visszaváltási üzletek, melyek „Geld für alles“ csábító czim alatt zugálogházakban folytatottak.

250 millió lírát szerez be az olasz kormány ily módon egy bérleti szerződés által, mely egész halmozat a bérleti zálogüzleti, forgalmi és visszaváltási szerződéseknek foglalja magában.

E nagyon sinlődő része az olasz pénzügyi gazdálkodásnak külön fejezetet igényel. E helyen egyelőre csak folytatni akarjuk Olaszország és Magyarország gazdasági viszonyainak összehasonlítását. Ha összevetjük azon számokat, melyek a két állam polgárainak alólképességét előtűntetik és biztos mértékül szolgálnak arra nézve, hogy a két állam melyikében, Olaszországban-e, vagy Magyarországon nagyobb az állampolgárok gazdasági gyarapodása; akkor itt is világosan látjuk, hogy azon jóállás, melyet az adózópolgárok gazdasági ereje nyújt az állam hitelezőinek, Magyarországon nagyobb mint Olaszországban. Minthogy Magyarország 95.5%-je művelés alatt áll; tehát a két állam összehasonlításánál érdekel bir annak konstatalása, hogy Magyarország mindazon tényezőkre nézve, melyek szerint a nagyobb birtokosok — valamint a közép és kisbirtokosok anyagi jólétének szilárdsága megmérhető — Olaszországot tulszárnyalja. 31.2%

virradott; ezen napon történt az a szerencsés csata, mely az 1526-ik esztendői augusztusi 29-iki Mohácsi ütközést sebeit hathatós irével néminemüképen behártyásította; ez a csata bátor némelyektől Siklósi vagy Baranyavárik is neveztek, mindazonáltal Mohácsnak hívjuk az említett okért. Ezen emlékezetes ütközethöz közzönhetjük, hogy Siklós épen és csaknem hajdani dícsőségében áll, és hogy nem kéntelenítettünk erről is, valamint számtalanokról szívfájdalommal mondani: itt volt hajdan egy vár, de most baglyok huhognak abban s csak barna dűledékjei emlékeztetik a vándort a mindenek mulandóságára; mert ha ez az ütközet szerencsétlen lett volna részünkről, talán nyomán se igazulnók Siklósnak. (Elegendő legyen ezen csatát említeni, mert nem vélem környülállásos előadását szükségesnek, bátor sok helyeken érdekelje tárgyat, mivel ezt már bővebben és tudományosan közölte T. Bodai Ur.)*

Tudjuk, hogy egész Magyarországot csaknem megfutották Rákóczy Kuruczai a 18-ik század elején, azért Siklós sem volt mentőtőlük; azonban nem ártottak ezek annyit, mint a Rácok, kik csillapításokra és szélesztésekre voltak kirendelve a Felsőgtől amazoknak: mert midőn meghallattott, hogy a Kuruczok Pécsen nagy üldözéseket követnek el, a Rácok, kik vezérektől kormányoztattak, megindultak és Gróf Herberstein Fővezérsége alatt

tábornak ütöttek Siklós mellett 12000-an: de midőn tudósítottak ezeknek jöveteléről a Kuruczok, mind elfutottak Pécsről, a kegyetlen Rácok pedig semmit sem tartván Fővezérjeiktől, által mászván Siklós falain, minden személyválogatás nélkül kirabolták és üldözték a polgárokat; ugyanekkor, t. i. 1704-ben megöletett P. Czvetkovits Lajos, kinek előbb kezeit és füleit levagdaltán, körszűzl löttek s így kegyetlenül e mulandóságból az örök életre állattették.

Siklóst érdeklő nevezetesebb Jegyzések.

a) A Siklósi Apátságról.

Emlékezetes a Siklósi Apátság, mely még a 12-ik század végén, vagy a 13-ik elején, a mint tanítja T. Juxhoffer valamelyik Suklósi Gróftól fundáltatott; de minthogy a hajdani Magyarok az ilyen cselekedeteik által unokáik emlékezetében lenni épen nem akartak, csakhogy a menynei Felsőgtől tessenek, azon iparkodtak; s ugyanazért is nem hagyták ily teitteiket unokáknak írásban, minthogy lenni inkább, mint olvasatni jók kívántak.**) Ez az apátság tulajdonra volt a Szent Benedek szerzetjének, de mivel az apátságban tunyaságokat tapasztalt Gróf Suklósi Péter, azért ő tőlök elvévén 1303-ban a Ciszterciatáknak általadta; de a mint Juxhoffer Döm-jén tudós munkájában okoskodik, annak birtokába az említett szerzet soha sem jött, hanem

további birtokában maradtak a Benediktinusok egész Siklós elfoglalásáig, vagy legalább is a Mohácsi veszedelemig; Siklós visszavétele után pedig kevés idő elfolytával a most említett Benediktinusok háza a Szt. Ferencz Barátjainak adatott, a kik mai nap is bírják; az Apátság pedig tiszteletbélire változott. Az épület, melyben most Szt. Ferencz Barátjai laknak és a mely, mint előbb említém, a Benediktinusoké volt, semmivel sem lesz idebbi, mint a várnak keleti részee, azaz a hajdaniak maradványa, mert csaknem egyforma mindkettőnek épületi alkotása és valamint a vár, ugy ez is hegyen vagyon a Szt. Háromság templomával együtt (a honnét nevezetett az Apátság) a vártól déire, több ölnyi messzeségre és talán három öllel mélyebben, mivel, a mint feljebb említém, egyedül csak a vár vagyon a hegy ormán. Kedves tanyája volt a Törököknek ezen Szerzetesek Háza, mert a földésre igen alkalmas és kellemetes vízforrás fakad ennek alatta. Több ferdők is lehetnek, nem kéntem, mert több kellemes források fakadoznak a várhegy déli részén és egy jókora kiterjedésű tóban szüreneknek össze. Mostanában csak egy vagyon épen a maga valóságában, melyhez a Barátok rezidenciájából vagyon a lejárás; főle ezen lejárásnak erős termőköböl rakatott boizotat több ölnyi mélységre és hosszúságra, elég tágas szélességre készült boizotat ez, mely lépcsők nélkül részüt tart egész le a völgybe, a hol a víz valamival tágasb falak közé vagyon szorítva. (Folyt. köv.)

*) Tud. Gyűjt. 1820. 12. köt. 60 s a k. lap.

*) Turóczy Lad. in sua Hungria.

Magyarország területéből erdőséget képez, míg a szorosabb értelemben vett földművelésre 60 3/0 jut. Az osztrák-magyar birodalom gabonakivitele 308.500.000 márká értékét képvisel, míg Olaszországnak csak 47.700.000 márkát tesz.

Miután az osztrák-magyar birodalom gabonabevitele csak 92.9 millióra rug, míg Olaszországnak 178.1 millióra, tehát a nemzetgazdasági mérleg ez egy tételnél már 215.6 milliót mutat az osztrák-magyar birodalom javára.

Hogy a magyar gazda anyagi helyzete átlag sokkal előnyösebb, mint az olaszé, az a következő számokból tűnik ki, eltekintve attól, hogy a marhaállomány, mely mindenütt a nemzeti jólét fontos részét képezi, Magyarországon általában nagyobb, mint Olaszországban; 1000 lakóra esik Magyarországon 140 ló, Olaszországban csak 18, szarvasmarha: Magyarországon 335, Itáliában 130, juh: Magyarországon 674, Olaszországban 324, sertés: Magyarországon 288 db esik ezer lakóra; Magyarországnak 19.5 millió klg. gyapjút termel; Olaszország pedig csak 9.7 millió kilogrammot. Az osztrák-magyar monarchia állat- és hus-kivitele 34.2 millió fitra rugott, míg Olaszországnak kivitele csak 10.6 millió fitra volt; Magyarországnak 1.6 millió tonna kőszén termel, Olaszországnak pedig csak 100.000 tonnát; Magyarországnak 1.3 millió métermázsas nyers vasat termel, Olaszországnak 100.000 métermázsát. Az osztrák-magyar vámterület külkereskedelmének értéke 1878-ban 1275 millió forintnyi volt. Olaszországnak csak 980 milliónyi. Magyarországnak 10.000 klm-re 223 klm-nyi vasúthálózat esik, Olaszországban 294 kilométernyi.

A postai forgalom összehasonlításánál szintén azon érdekes eredményre jutunk, hogy Magyarországon fejenként minden lakóra 9.09, Olaszországban csak 6.9 levél esik. 1881-ben Olaszországnak összes államadósága körülbelül 3900 millió fitra rugott, 1400 millióval többre, mint egész Németországnak. Magyarországnak ellenben 1160 millió frtnyi államadósága volt. Olaszországnak kétszer oly magas kamatterhet kell viselnie, mint Magyarországnak, mert 190 millió frtot fizet kamatok fejében, Magyarországnak pedig csak 95 millió frtot. A mi az adófelosztást illeti, Olaszországban úgy az egyenes, mint a közvetett adóknál a lakosság megterhelhetése a végletekig van megfeszítve és sokkal nagyobb, mint Magyarországon. Olaszországban a közvetett adóknál körülbelül 10 frt esik minden egyes lakóra, Magyarországon csak 6 frt 25 kr. azaz csak 75 krral több, mint a gazdag és pénzügyileg kitűnően szerzett Német birodalomban. Az összes bevételből Magyarországon az egyenes adókra esik 50 és 1/2 %, a közvetett adókra 49.99 %. Kétségtelen, hogy Magyarországon is, most, miután az ordináriumban az egyensúly helyreállott: a parlament határozata által biztosított szeszadó reformja és az egyenes és közvetett adók egymáshoz viszonyainak jobb szabályozása segítségével, a budget-felesleg egy időszaka biztosítottatik. Az általános műveltség Magyarországon az összes pártok és az alkotmányos kormány erőlködésével szintén nagyobb fokon áll, mint Olaszországban, a hol még 1879-ben 59% irni és ol-

vasni nem tudó férfi volt, holott Magyarországon ezen viszony már 41.14%-ra szállított le. (Correspondente de Pesth.)

Az Orsz. Erdészeti Egyesület Pécsett.

A fogadtatás.

Vasárnap délután, erdész-vendégeink megérkezési idejének közeledtével városunk utcáin mozgalmas képet tüntettek fel. A házakon lobogók lengtek, a vasuti állomáshoz robogó fogatok s tolongó tömegek igyekeztek tarka változatosságban. Az érdeklődés a fogadtatás és az érkező vendégek iránt a polgárság minden osztályában nagy volt, mit a szép idő és az ünnepnap csak fokozott. A pályaudvaron ott láttuk Aidinger János kir. tanácsos és polgármestert, dr. Fesztl Károly kanonokot, Dulánszky Adolf jóságigazgatót, Lechner Gyula rendőrkapitányt, Majorossy Imre főjegyzőt, Fekete Mihály városi ügyészt, Zavaros Péter tanácsnokot, Forray Iván szolgabíró, Dornyey Antal kir. tanácsos és városunk számos előkelő polgárát. A vendégek, kik elé a város részéről Suha Rezső úr Üszögig, Herbert aljegyző úr pedig Szt. Lőrinczig mentek, két csoportban érkeztek, nem számítva egyeseket, kik már vasárnap délelőtt itt voltak vagy csak hétfőn jöttek. Az előbb érkező budapesti vonat után néhány percznyi várakozás mulva berobogott a szegedi is, melyről Tisza Lajos gróf a jelentévk viharos éljenzése közben leszállván, hozzá Aidinger János kir. tanácsos és polgármester a következő beszédet tartotta:

„Nagyméltóságu Gróf!

Nemcsak a hivatalos megbízatás, melynek teljesítését városunk közönsége tette kötelességemmé, vezetett Nagyméltóságod és az Erdész. Egyesület fogadására, hanem ezen felül még a tisztelet és rokonszenv is, hogy köszönetemet fejezzem ki Nagyméltóságod és az Erdész. Egyesület iránt, a miért városunk vendégszerető meghívásának engedve, bennünket meglátogatni méltóztattak. Nem tartom helyén valónak ez uttal Nagyméltóságod és az egyesület tagjainak a hosszú út által amugy is nagy próbára tett türelmét tovább is igénybe venni, annyival inkább, mert azon örömtől, mely városunk lakóinak szívét ezen ünnepélyes pillanatban átrezgi, rövid szavakban kellően tolmácsolni úgy sem tudnám. Nagyméltóságodat és az Erdészeti Egyesületet egyszerű szavakkal üdvözölve, örömlüknek adok kifejezést a fölött, hogy az Isten Önöket hozzánk vezérelte; ezzel kapcsolatban óhajtnék, hogy az Egyesület tagjai Nagyméltóságoddal egyetemben ép oly jól érezzék magukat körünkben, mint a mily őszinte, igaz magyar szívességgel látjuk falaink között!

Erre Tisza Lajos gróf következőleg válaszolt: „A köszönés szerepe vendégszerető szíves meghívásukért ezuttal minket illet, mit ezennel az egyesület nevében teljesítek is. Mi személyemet illeti, én őszintén elmondhatom, hogy sehol a vándorgyűlést oly szívesen nem tartottuk volna, mint éppen Pécs sz. kir. városában.”

Az erre felhangzó „éljen“-ek után előlépett dr. Fesztl Károly kanonok s dr. Dulánszky Nándor megyés püspök ő Nagyméltósága nevében következő beszédet tartott: „Midőn Exciádát városunkba lépése alkalmával, mely Exciádát ez ízben először fogadja vendégszerető falai között, püspök ő Nagyméltósága nevében üdvözölöm, örömet fejezem ki a fölött, hogy Nagyméltóságodat mint vendéget fogadhatja. Vajha akkor, midőn Exciád nyilvános állásánál fogva mindentéle politikai viszállyoknak ki van téve, némi kárpótlásul elérhetnénk azt, hogy azon néhány napot, melyet Nagyméltóságod körünkben fog tölteni, mentől kellemesebbé tehesünk.

Ezen a kelteténél halkabban mondottakra a gróf így felelt: „Igaz ugyan, hogy ez uttal először vagyok Pécs sz. kir. város vendége, de igaz az is, hogy rég vágytam ide. Minket

kik mindig el vagyunk foglalva, a foglalkozásnak kellett ide vezetni. Püspök úr ő Exciádának legnagyobb köszönettel tartozom, a miért eleve is vendégeül meghívott, mit személyesen fogok neki megköszönni; valamint Nagyságodnak fáradozásáért, hogy engem püspök úr nevében üdvözölt, szintén köszönetemet nyilvánítom.” Erre a vendégek, számára 90-en bevonultak a városba és elszállásoltattak.

Ismerkedési estély Scholcznál.

Alig volt 8 óra, már a Scholcz-féle tágas helyiségek teljes mértékben telve voltak az egyenruhás erdészekkel és városunk legelőkelőbbjeivel, kik között igen sok szép és kedves hölgyet láthatunk. A vendégek száma legkevésbé 250-re terjedt, kik a városi zenekar és felváltva a dalárda művészi előadásai mellett késő éjjelig a legfesztelenebb hangulatban mulattak. Hogy a dalárda ismét hódított, mondanunk is fölösleges. Különösen nagy hatást tett egy kitűnően előadott olasz darab és Jilly úr, „Uram uram bíró uram“ című gyönyörű népdal szövege. Voltak toasztoik is. Az első Rucska Tivadar kir. erőfőfelügyelő mondomta (kinek — úgy látszik — a „Pécs“ legutóbbi vezérczikke kikerülte figyelmét) Pécs sz. kir. város polgármesterére, a másodikat dr. Günther Bedő Albertre, ismét Rucska dr. Güntherre, Bedő Albert igen rokonszenvesen és megnyerőleg a pécsi dalárda. Az ismerkedési estélynek, melyen Tisza Lajos gróf is megjelent, de rövid idő múlva 10 óra tájban már eltávozott, éjjélkor lett vége.

A közgyűlés.

Az országos erdészeti egyesület ez idei vándor-közgyűlése Hétfőn d. e. az e czélra szönyegekkel, zászlókkal és galnyakkal csinosan feldiszitett városkájában tartatott meg. Tisza Lajos gróf elnök 1/10 órakor a tagok nagy éljenzése mellett megjelenéven, a gyűlést megnyitottnak nyilvánította. Mindenek előtt megköszönte Pécs sz. kir. város vendégszeretetét az egyesület iránt, azután bejelentéven a minisiteriumok és egyes megyei és városi hatóságok képviselőit, áttért megnyitó beszédére. Előadta, hogy az erdészeti egyesület ügyeiben az igazgató választmány működése következtében minden téren fejlődés constatálható. Hangsúlyozta, hogy a z eddig követett irányu megartása mellett az erdőgazdaság biztos fejlődésének feltételei az erdő törvényben vannak megadva s azért ezen törvénynek megvalósítására kell törekedni. Kiemelvén a községi erdőkre és az elpusztult erdők államivá tételére hozott törvényhozási intézkedéseket, különösen az utóbbiért a közgyűlés lelkes éljenzése között hálaíjat fejezte ki a földm. minisiterium iránt. Megemlítve a legalsóbb fokú erdészeti alkalmazottakra vonatkozó üdvös intézkedéseket és a befalásitnak különben nem a kellő mértékben történő előrehaladását, megnyugvással utalt azon körülményre, hogy az erdészet a közmunika és közlekedésügyi minisiteriumban alakult tarifa és közlekedési tanácsban a lehetőség szerint képviseltetést nyert. Az egyesület irodalmi működése a lefolyt évben nem remélt arányban fokozódott, a tagok, kiknek száma 1396, a mult évhez képest 276 szaporulatot tüntetnek fel, az egyesület vagyona pedig (196,800) 50 ezer 600 frt gyarapodást. Azon nyilatkozat után, hogy az erdészeti iránti érdeklődés s az egyesület körében a magyarosodás napról napra terjed, mit minden magyar polgár bizonyára a legnagyobb örömmel vesz tudomásul, vége lett az elnöki megnyitó beszédnek.

Következett a részletes és alaposan összeállított titkári jelentés, mely után elnök tudatá a közgyűléssel, hogy dr. Antal Gyula, Pécs sz. kir. város képviselője sajnálatát fejezvé ki, hogy a közgyűlés rész nem vehet, az egyesületnek üdvözlötét küldi. Ennek megtörténte után a titkári jelentés egész terjedelmében tudomásul vétetett és a benne foglalt indítványok, melyek az állami erdészek fizetésének javítására, az „Erdőhaszná-

lattan" kiadására, a segélyalaphoz való járulásra, az elhalt és újonnan jelentkező tagokra vonatkozott, egyhangulag elfogadtattak.

Az 1883-ki számadások felülvizsgálására és az 1885-iki költségvetés megállapítására egy 3 tagú bizottság küldetett ki. Szintén három tagú bizottság küldetett ki Aidinger János és Roth Ignác kir. tanácsosok és Havas Sándor nyug. államtitkár személyében az új igazgató választmány megválasztására beadott szavazatok összeszedésére, melyekből a közgyűlés rövid időre felfüggesztetett.

Az egyesületi házszabály ügyében az igazg. választmány felhatalmaztatott, hogy Budapest fővárossal az „Alkotmány” és a „Honvéd” utcák sarkán levő telek iránt a szerződést megkösse, megfelelő épület tervek készítsen, fedezetül az egyesület értékpapirjait eladhassa, az alapítványait eddig be nem fizetett alapító tagokat a befizetésre felszólíthassa s hogy az alapszabályok ezen ügyre vonatkozó tételeinek módosításáról gondoskodjék.

A „Deák Ferenc” irodalmi alapítvány 1885-ik évi kamaraiból 1886. márczius 31-én lejárandó 100 arany p á l y a d i j tüzetett ki, melynek tárgya: Adassék elő a magyarhoni tölgyfajták rövid leírása, a tölgyesek jelen állapota, azok apadásának oka és az apadás megállításának eszköze.

Ezután a tárgyalásra kitűzött szakkérdések következtek. Olvastattak a pécsi erdőgazdasági viszonyok ismertetése, melyet ügyes, mindenre kiterjedő tollal Girtl Vincze írt. Az értekezést, mely a pécsi erdőkben a szalerdő-üzem érdekében történt lándzsát, báró Feilitzsch Arthur kir. erdőfelügyelő olvasta fel s több helyen lelkesen megjegyeztetett, különösen ott, hol Pécs városának mint erdőbirtokosnak készséges áldozatai emeltek ki.

A következő értekezést Fekete Lajos m. kir. erdőtanácsos és akadémiai tanár tartotta a selmecei m. kir. erdőakademiáról. A tanár ur szabad előadása mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét, Selmecei multját és jelenét teljes világításban tüntette fel s indítványra, hogy az akadémia életövé vált szervezetére az ig. választmány a szükséges intézkedéseket alkalomszerűen tegye meg, általános helyesléssel fogadtattott.

Aidinger János kir. tanácsos és polgármester bejelenté, hogy a szavazás befejeztetett, melynek eredménye szerint az igazgató választmány következő tagokból áll:

Elnök: Gróf Tisza Lajos.

1-ső alelnök: Kálnoki Bedő Albert.

2-od alelnök: Gróf Bánffy Albert.

Választmányi tagok: Abrudbányai Béla, Andrássy Gyula gróf, Balás Vince, Belházy Emil, Bikkal Nándor, Bothó Imre, Diváld Adolf, Eleőd Józsa, Fekete Lajos, Garlathy Kálmán, Ghyocz Emil, Hoffmann Sándor, Hóman Bálint, Illés Nándor, Kallina Károly, Khuen Hedérváry Károly gróf, Lónyay Gábor, Lucznbacher Pál, Máday Izidor, Rónay Antal, Rutska Tivadár, Solcz Gyula, Szabó Adolf, Szechenyi Pál gróf, Szécsi Zsigmond, Tisza László, Vanke Sándor, Tomcsányi Gusztáv, Károlyi Tibor gróf.

Következett Tomcsányi Gusztáv m. kir. erdőmérnök ur értekezése a szelid gesztenye korlátolt elterjedésének okairól hazánkban. Az értekezés szerzőjének teljes ügyismeretéről és nagy alaposágáról teljes bizonyosságot és szakkörökben bizonyára teljes elismeréssel fog találkozni. Ez után 1/2-kor Tisza Lajos gróf bejelenté, hogy Zsolnay Vilmos felkérte a közgyűlést, látogassák meg d. u. 4 órakor edénygyártást s kimondván, hogy a gyűlést kedden, Szent-Lászlón, a vadászkastélyban folytatni fogják, hol a mai értekezések megvitatása lesz napi renden, a közgyűlést feloszlatta.

A diszebeden.

A közgyűlés végezte után néhány perccel az erdészek és városi intelligenciánk nagy része a „Hattyu” vendéglőbe sietett, hogy a vendégeink tisztelőre rendezett lakomán részt vegyen. Kétszáz 2 óra után a városi zenekar „tussa” és a jelenlévők éljenése között be lépett Tisza Lajos gróf s ezzel az

kezdetét vette. Az ótápol következő ételeket tartalmazott: Leves, Marhabus, Főzelék, Tészta, Gyümölcs, Pezsgő. Az ételek igen izletesek voltak.

Az első pohárköszöntőt Tisza Lajos gróf mondta, éltetvén I. Ferencz József császárt és apostoli királyt, Erzsébet királynét és császárnét, Rudolf trónörökösöt és Stefánia főhercegnasszonyt fenségcs családjával együtt. Felköszöntőjét a jelen voltak állva és szűnni nem akará éljenzéssel fogadták. Azután felállt Aidinger János kir. tanácsos és polgármester és így szólott: „Uraim! Midőn f. év Julius havában Pécs sz. kir. város az országos erdészeti egyesületet megkérni bátorkodott, hogy vándorközgyűlést városunk falai között tartsa meg. szivemet nagy aggodalom töltötte el, melynek másképen kifejeztetnem adhattam, mint hogy azon levélben nevetem oly szépen irtam alá a milyen szépen csak tudtam, mert azt hittem, hogy ezzel oda fogok hatni, hogy szerény meghívásom az egyesületnél visszaangra talál. Az igen tisztelt egyesület szives volt meghívásomat elfogadni, mi bennünk nagy örömet okozott; örömről azonban teljes lett, midőn értesültünk, hogy mélyen tisztelt elnökünk is magas látogatásával fogja városunkat megtisztelni. És ez öröm igen természetes. Hogy miért? nem akarom bővebben fejtegetni, csak egyszerűen utalok azon általános lelkesedésre, melylyel találkoztam, midőn szerencsém volt ő Nagyméltóságát a közgyűlésen az erdészeti egyesület újonnan választott elnökének kijelenteni. Az ő érdemei eitorólhetetlenek. Ő nem a magáé, hanem a jelenben a nemzeté, a jövőben pedig a történeté. Ő Nagyméltóságát gróf Tisza Lajost az Isten sokáig éltesse!” Ez éljenzéssel fogadott beszéd után Jilly Alajos (ki többekkel együtt fáradhatatlan volt a rendezésben és előkészítésben) szellemes képzetben az erdészeti egyesületét éltette, kiemelvén Tisza Lajos érdemét, ki látni engedi az erdőt, mely az ő árnyában nőtt az a, a mi. Ez erdő az egyesület, mely hazánk agrikulturnális jólétét van hivatva megállapítani.

Ezután Bedő Albert emelt poharat, mondván: „Hogy mind ez így van, amint van, az igen jól van. Hogy így lehetett, Pécs sz. kir. város közönségének és az ő országos hírű polgármesterének köszönhető. A polgármester ur azt mondta — és ebben igaza van, hogy nekünk ritkán jut a szerencse osztályrészsül, hogy munkálkodásunk gyümölcsöt láthassuk. És mi mégis élvezzük e gyümölcsöt, élvezzük pedig e város vendég-szeretetében. Adja az ég, hogy minden magyar város oly példát adjon, mint Pécs sz. kir. városa, ki már akkor, midőn még csaknem teljesen ismeretlenek voltunk, egyesületünkben a legelső közt, még pedig tekintélyes összeggel alapító tag lett. Isten éltesse Pécs városának minden polgárát, jólétben, gazdagságban! Isten éltesse Pécs város polgármesterét!”

Erre Roth Ignác kir. tanácsos Bedő főerdőmestert, Mariássy Mátyás kir. alerdőfelügyelő a pécsi nőket, Illés Nándor kir. tanácsos Divald Adolfot éltette, kívánva, hogy: „Adja Isten, hogy mennél többször lássuk őt közöttünk és hogy még sokáig küzdheszen velünk.” Mondtak még felköszöntőket: Hoffman Sándor m. kir. főerdőtanácsos Roth Ignác kir. tanácsosra, báró Feilitzsch Arthur kir. erdőfelügyelő Ronay főerdőtanácsosra, Scholtz Gyula selmecei akad. igazgató Illés Nándor kir. főerdőtanácsosra és Bedő Albert az erdész fiatalokra és a tanárookra. Végül Tisza Lajos gróf azon hatóságokra és képviselőikre üritett poharat, kik magokat az ideai vándorközgyűlésen képviseltették. A diszebednek 1/2-5-kor lett vége, honnan a vendégek Zsolnay Vilmos gyártelepének megleltetésére mentek.

A sátorlábortáborban.

A Zsolnay-féle gyár megleltetésére után, hol az erdészeket tántató sziveséggel és előzékenységgel fogadták és hol a látogatás 1 és 1/2 óráig tartott, vendégeink a sátorlábortáborba mentek, hol a tisztikar a meghívottak részére egyszerű, de annál szivesebb és minden tekint-

etben a legnagyobb mértékben sikerült mulatságot rendezett. A sátorlábortábor előtt levő, fával ritkán beültetett helyen asztalok voltak felterítve, melyeken igen izletesen és meglepően olcsón lehetett étkezni. Az ékezőket egy 5 tagú, bácsi legénységéből alakult cziterabanda mulattatta, kiknek játéka, tekintve, hogy ez alkalommal játszottak először együtt, úgy az összhangra, mint az érzésre nézve teljesen kielégítő volt. A táncdarabokat a katonai zenekar, a csárdásokat pedig a 68-ik ezred legénységéből alakult zenekar játszotta. A vendégek száma óriási volt. A szebbnél szebb tánczosok száma meghaladta az 50-et. Az első negyest 57 pár tánczolta. Mig bent tánczoltak, kívül megeredt, bár kissé későn, a toasztok árja. Éltették a hazát, a honvédeket, az erdészeket és a polgármestert. Tisza Lajos jóval 11 óra körül hagyta el a sátorlábort. Az erdészek és közönség azonban csak 1 óra felé, sőt sokan még azután is ott maradtak, nem gondolva a korai felkeléssel, mely azok részéről, kik kedden a szentlázslói kirándulásban részt akartak venni, okvetetlen szükséges volt. A kirándulás kedden reggel 7 órakor meg is történt, 32 fogaton.

H i r e k .

Erdész vendégeink programja: Szeptember hó 17-én. Kirándulás a városi erdőbe. Gyülekezés a városházán s indulás a „Tetyé” felé reggeli 8 órakor. A „Tetyé” villás reggeli. Ezután a város erdejének megszemlélése — mely a „Lapis”, nevű vadász haznál végződik — a hol délután 1 órakor közös ebéd. Ebéd után az észleltnek megbeszélése, esetleg a zárulás megtartása s visszatérés a városba. Szeptember hó 18-án: Zárulás.

Halál robbantás következtében. Fuchs József és Márkus Antal munkások hétfőn d. u. a Pap József városi bizottsági tag által bérben birt városi kőbányában követ fejtettek. Minthogy ezen köfektök minden szakértelen nélkül napszamos emberek, kiknek fogalmuk sincs arról, mint kell e veszedelmes munkát helyes elővigyázattal végezni s minthogy a munkások minden felügyelet és utasítás nélkül dolgoznak, mentől rövidide idő alatt mentől több munkát akarva felmutatni, nem csodálható, hogy egyik szerencsétlenség a másikat éri. A mondott napon Márkus Antal többek figyelmeztetése ellenére egy már alól jól kivájt kötőmeg alatt tovább dolgozván, hirtelen rémítő roppanás hallatszott; a felső kötőmeg lezuhant és a szerencsétlen munkást egy pillanat alatt agyonnyomta. — Értésülünk szerint ez már a második eset az emittet bérlő kőbányájában, mely halállal végződik.

Elhalasztott kerti vigalom. A pécsi nő-egylet által f. hó 20-ikára a létesítendő „Szegegyház” javára tervezett kerti vigalom közbe jött elháríthatatlan akadályok miatt a további intézkedésig elhalasztatott.

Katonai szemle. Pécs sz. kir. város rendőrkapitányi hivatala által ezennel köztudomásra hozatik, hogy a helyben tartozkodó szabadságos és tartalékos közös hadseregbeli katonák, úgy honvédekre nézve az ideai ellenőrzési szemle az alább jelzett napokon a következő sorrendben tartatik meg u. m.: A belvárosban tartozkodó közös hadseregbeli szabadságos és tartalékosokkal f. é. október hó 10-én, a szigeti és siklósi külvárosban 11-én, a budai külvárosban 12-én, a bányatelepen tartozkodó közös hadseregbeli szabadságos és tartalékosokkal f. é. október hó 13-án. A honvédséghez tartozó szabadságos és tartalékos egyénekkel az ellenőrzési szemle lakásukra való tekintet nélkül f. é. október hó 23-án és 24-én tartatik meg. Az utó ellenőrzési szemle a közös hadseregnél folyó évi november hó 2-től 6-ig, a honvédségnél pedig folyó évi október hó 31-én és november hó 4-én tartatik meg. A közös hadsereg állományához tartozók közül az ellenőrzési szemlére azok tartoznak megjelenni, kik folyó évben tényleges szolgálatban nem állottak; a honvédség állományához tartozók közül pedig azok, kik

1873, 1874, 1875, 1876, 1878, 1880-ik évben közvetlenül soroztattak a honvédséghez, továbbá, kik 1883-ik év végével lettek a közös hadsereg tartalékából és póttartalékából a honvédség állományába áthelyezve. Az ellenőrzési szemle a közös hadsereg állományához tartozó szabadságos és tartalékosokkal az 52-ik gyalogezred hadgiegysítő parancsnokságának helyiségében mindenkor délelőtti 9 órakor; a honvédség állományához tartozókkal pedig a 68-ik honvédszállóalj helyiségében reggeli 8 órakor veszi kezdetét.

Verekedés. Vasárnap éjjel a vASFürdőben a hentes, mészáros és kömives legények között — úgy látszik: előre tervezve — nagy verekedés támadt. Egy jelenlévő katona mészáros-társait védeni akarva, szintén közéjük elegyedett, de saját kárára, mert az ölmos botokból jól kikapta a maga részét. A rendőrégnek csak hosszas dolakodás után és a legerélyesebb fellépéssel sikerült a verekedőket szétválasztani, kik közül két mészáros belesérült.

Meglopta a társát. Szele Károly siklósi illetőségű pék, Liepert Antal alsó-ausztriai születésű társával együtt utazván, ennek Bóleske és Pinczehegy között vasárnap ruháját ellopta. A káros a tolvajjal Pécssett találkozván, ruháját rajta felismerte és Szelét elfogatta, ki a ruhát készségesen visszaadta ugyan, azonban a benne volt 5 frt hijával. Az ügy a rendőrség előtt van.

Baleset. Folyó hó 12-én Heit Ferencz szederkényi lakós két gyermeke a ház melletti sövénynél ülve, gyermekmódon játszott. Meister János szintén szederkényi paraszt azon nap délután kísérrelvén meg két éves csikóit először befogni, arra hajtott s a nagy sarat ki akarva kerülni, a lovakat a gyalogut felé irányzta. Szerencsétlenségére az egyik ló megbokrosodott és a kocsival együtt a gyermekekre rohant oly erővel, hogy a gazda nem volt képes a két elvadult csikót visszatartani. Mind a két gyermek nehéz sérülést szenvedett és a rögtön kihozottál körorvos következő tényállást konstatálta: az idősebb 7 éves vakon született fia jobb czombja eltörtött, a fiatalabb 5 éves fiunál nehezen sérült a gomor és lép, miután a kerektek mentek át rajta. A két gyermek állapota bár veszélyes, de az orvos állítása szerint felépülésükre van remény.

Esküvő. Folyó hó 11-én délután 5 órakor vezette oltárhoz a német-bölyi róm. kath. szentegyházban, Diustus Alajos helybeli köztisztviselőben álló vaskereskedő Armbrust Lenke kisasszonyt. Az esküvőt követő fényes lakoma után a fiatalok kivilágos kirivradtgi táncolt.

Utánzó. Vas megye legutóbbi közigyelése elhatározta, hogy a járás-orvosoknak legszigorubb kötelességévé tétetik ott, hol körorvos nincsen, a körorvosi teendő kivele és e részben a szolgabírók bizatának meg az ellenőrzéssel. A körorvosi fizetést a községek a járásorvos javára tartoznak teljesíteni. Ezen határozat hatályának kezdetűl folyó év október 1-ső napja tüzetik ki, mihez képest ezen naptól kezdődőleg az üresedésben levő vagy jövőben megüresedő körorvosi állásokkal járó s az üresedés idejére esedékes fizetések a fentirt kötelesség mellett mindaddig az illető járási orvosnak lesznek kiszolgáltatandók, a míg a betöltetlen vagy megürült körorvosi állomás szabályszerűen be nem tölthetetik, kötelességévé tétetvén alispán és szolgabíró uraknak, hogy a gyakori pályázati hirdetések által lehetőleg oda hasznanak, hogy a megye területén levő összes körorvosi állomások betölthessenek.

Uj töltények. A vadászatkedvelőket érdekelni fogja, hogy Bielitzben egy Bartsch nevű egyén oly töltényeket készít, melyekkel ha a vad eltaláltatik, mintha csak villámütés érte volna, azonnal megszűnik élni. E töltények központi tűz és Lancaster fegyverekben használhatók.

Emberölés feltéteknységből. Véres és izgalmas jelenet játszódott le a napokban Okányban. A tények a következők: Benedek Győző és Egri Béni okányi parasztlégények vetélytársak, mindketten Pannának a talu

szépének imádói. A napokban tánc után együtt menvén haza, E. szépeket tett a szintén ott menő leánynak, mi B.-t annyira dühbe hozta, hogy dühösen neki rohant vetélytársának egy részkocsi. Rövid, heves tusa után E. összerogyott. Nehány óra mulva ott találták őt az arra menők több sebből vérezve eszméletlenül; másnap meghalt. A tettes elfogatott és börténbe vettetett, hol ideje lesz gondolkodni minden világi dolgok mulandóságáról és — a szerelem veszélyeiről.

A Harkányi fürdővendégek száma a ma napig 1631 személy, az átutazóké pedig 5408 személy.

Hölgyek és háziasszonyok figyelmébe. Semmiféle szer nem oly jó és czélszerű ruhamosáshoz, mint a következő eljárás. Tiszta keményfa hamuját szitáljuk át, tegyük egy fa-vagy nagy cserépedénybe, öntsük le forró (vagy hideg) vízzel s így hagyjuk állni egy éjél. Reggelre szépen lehidgad s töltünk belőle időnként a mosó teknőbe, természetesen átszűrve. A ruhából legfeljebb 6 dbot szappanozunk be egyszerre. Ha a beszappanozott ruha soká áll piszkos vízben, a pecsétek beleáznak, ellenkező esetben főfőhő lesz. — Szalmafonatok, hordók, ládák vízhatlanná tételére Oroszországban és Kinában a következő mázt használják: 3 rész friss vízbe 4 rész porrá tört oltott mész tétetik s e keverékhez még egy kis timsó is adatik. Az így nyert anyagot reákenik a vízhatlanná teendő edényekre, mit 2—3-szor is lehet ismételni. A jó tojás tyúk ismertető jele első sorban a taraj színe. Mennél vörösebb az a tojás idején, annál jobb tojás a tyúk. Második ismertető jel a fark körüli és alatti tollazat állása; Ha a tollazat a jelzett helyeken mintegy bojtot képez, a tyúk jó tojás, ellenkező eset áll, ha a tollak simán egymáson fekszenek. A tyúkok táplálékába elegendő meszet és tojás héjat keverjünk. A tyúk csak akkor tojik sokat, ha a tojások héjának képződéséhez szükséges anyagok is bennfoglaltatnak táplálékában. Ellenkező esetben bő táplálék mellett sem adhat a tyúk sok tojást.

3. Itéljetelek magatok! Mily gyakran vonakodunk valamely gyógyszer megvételétől, a melyet pedig mindenki magasztal. És ugyan miért van e tartózkodás? Egyszerűen csak azért, mert nem akarunk haszontalan kiadást tenni, bármily csekély legyen is az. De itéljetelek magatok, hogy egy 70 krnyi csekély kiadást lehetett volna-e jobbra fordítani, mint a következő esetben:

„Mintán 12 évig székrekedésben s az ezzel járó fájdalomokban szenvedtem és sehol segítséget nem találtam, pedig fürdőket is használtam, egészségem helyreállítását egyedül csak Brandt R. gyógyszerész svájci labdacseinak köszönöm. Azok használatát óta a legjobb egészségem van, mit ezennel bizonyítok. Kelt jun. 12-én, az eisendorfi üvegutuban, Weissensalz mellett, Csehországban. Bairle M. üvegfüvő mester.”

Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsei dobozonként 70 kr-ért a magyarországi gyógyszerárakban kaphatók. A labdacok valódiságára nézve ügyelni kell, hogy a doboz címlapja Brandt Richárd névalírással s a fehér keresztrel vörös mezőben el legyen látva.

Közgazdaság.

A magyar aranyjárdék conversiojának befejezése.

A „Pester Correspondenz a következőket közli:

Az aranyjárdék conversiojának befejezése gróf Szapáry Gyula magyar királyi pénzügyi miniszter és a Rothschild-Hitelintézet-csoport között legutóbb létre jött megállapodás szerint a legközelebbi időben még ezen hónapban véglegesen meg fog történni. Az osztrák Hitelintézet megbízottjai jelenleg Párisban tanácskoznak a kivétel módjait felett. A még hátralevő 6% os arany-

járdék conversiojának felmondási napját illető végleges határozományok miúdenesetre a napokban fognak a Magyar Hitelbankhoz, illetőleg Pallavicini örgrófhöz megérkezni, a ki avval meg van bízva, hogy a magyar pénzügyi miniszteriummal a kellő megállapodásokra jusson.

Szapáry Gyula gróf pénzügyi miniszter Budapestre visszaérkezett. Ő maga vezeti a tárgyalásokat a magyar aranyjárdék conversiojának befejezése ügyében és továbbra is Budapestben marad, hogy az egyes miniszteriumok költségvetéseinek vizsgálatát folytassa és az illető javaslatokat a parlament számára előkészítse.

A budapesti értéktőzsde heti tudósítása.

Brandt Arnold bankházától Budapestben, 1884 szeptember 11-én.

Az üzérkedés hangulata két igen fontos körülménnyel fogva folytonos változásoknak van alávetve s ezek a cholera jelentések más részt pedig a conversiohírek. Már ezen okoknál fogva is az üzlet igen élénk, mert emelkedés és esés rövid idő közökben felváltják egymást.

A Romából érkezett jelentések melyek a cholera terjedéséről és grasszálaról értesítenek nagyon is képesek a hangulatot kellemetlenebb befolyásolni és az árfolyamokat leszorítani. Nápolyban alig 24 óra alatt 800 embernél több megbetegedett és 350-en estek áldozatul az epidemiának.

Az epidemia közvetlen szomszédságunkban terjed és a tőzsde erről tudomást sem venne? Igaz a járdék conversio napirenden van és a magyar járdékpapírok árfolyamainak javulása arról tesz taunásigot, hogy a csoport ezáltal komolyan szándékozik e műveletet befejezni. Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy e művelet befejezése már több ízben napirenden volt és mindannyiszor arról levetetett, ha meggondoljuk, hogy kedvezőtlen viszonyok beálltával e művelet okvetlenül elhalasztják, másrészt kérdés tárgyát sem képezi az, vajjon a cholera kiirtása egyhamar sikerülni fog-e?

Ehhez jön, hogy a Weirich czégnak engedélyezett határidő már f. hó 14-én lejárt és eddig még nem sikerült egyezkedést létesíteni. Sőt valószínű, hogy egyezség nem jön létre és hogy e czég eső alá kerül. Hiresztelik ugyan, hogy a hitelintézet ezen esetben sem fog veszteségeket szenvedni, mert követelése teljesen biztosítva van, a tőzsde mégis attól tart, hogy ezen eset bekövetkezik és hogy valószínűleg a csőbbe került czég más hízeket is magával fog ragadni.

Nézetünk szerint a pessimistáknak igazuk lesz és hogy az árfolyamok rövid idő mulva jelentékenyen le fognak szorítani.

A következő tabella mutatja az árfolyamokat úgy, mint ezek szept. 3-án és szept. 10-én a hivatalos árfolyamlapban jegyezve voltak.

Értékpapírok	Árfolyam	
	sept. 3.	sept. 10-én.
6% os magyar aranyjárdék	121.90	121.90
4% os " " " "	91.50	92.15
5% os " " " "	88.2	88.60
Magyar sorsjegyek	114.—	114.—
4% os tisztelői sorsjegyek	116.—	116.—
Magyar földtelekment kötv.	100.75	100.25
4% os osztrák aranyjárdék	101.—	104.75
5 " " " " " " " " " "	95.50	95.75
Osztr. hitelrészvények	295.70	291.50
Magyar " " " " " " " " " "	295.—	296.50
" " " " " " " " " " " " " "	86.—	86.75
Bpesti bankgyesületi részv.	108.—	108.—
I. magy. ált. biztosító " "	3500.—	3430.—
Foncière pesti " "	87.75	87.50
Pannona vizson " "	96.—	—
I. budapesti gőzmalom " "	1285.—	1285.—
Erzsébet " "	236	236.
Pannonia " "	1165.—	1169.—
Viktoria " "	424	4.4.
Déli vasut " "	302.25	301.50
Allamvasut " "	127.—	149.—
Posti közúti vaspálya " "	583.—	583.—
Posti közúti I-ső takptr. " "	5140.—	5140.—
Ganz-féle " "	950.—	940.—
Drasche-féle " "	290.—	290.—
Schlick " "	167.50	166.—

MENETREND.

A Budapest-pécsi vasut.

Nappali vonatok:

Pécsről indul 11 ó. 05 p. d. e.
 Budapestre érkezik 8 ó. 18 p. este.
 Budapestről indul 8 ó. 15 p. reggel.
 Pécsre érkezik 5 ó. 35 p. este.

Éjjeli vonatok:

Pécsről indul 6 ó. 10 p. este.
 Budapestre érkezik 6 ó. 20 p. reggel.
 Budapestről indul 7 ó. 45 p. este.
 Pécsre érkezik 9 ó. 37 p. d. e.

A Mohács és Pécs közti vasuton.

Mohácsról Pécs felé indul reggel 5 óra 15 perc.
 d. e. 10 óraker.
 d. u. 3 „ 15 „
 Pécsről Mohácsra indul reggel 6 óra 10 perc.
 d. e. 11 „ 17 „
 este 7 „ 37 „

A Pécs és Barcs közti vasuton.

Pécsről Barcs felé indul 6 ó. 00. p. este.
 Barcsra érkezik 8 ó. 17 p. „
 Barcsról Pécs felé indul 8 ó. 20 p. reg.
 Pécsre érkezik 11 ó. 02 p. d. e.

A személyszállító- és póstahajók a Dunán következőleg közlekednek:

Személyhajók:

Budapestről Mohácsra naponta déli 12 óraker.
 Mohácsról Budapestre naponta 1 óraker délben.

Póstahajók:

Budapestről Mohácsra naponta esti 11 óraker.
 Mohácsról Zimonyba naponként 8 óra 15 perc. reg.
 Mohácsról Orsovára — Galacra szerdán, pénteken és vasárnap 8 óra 15 p. reggel.
 Mohácsról Budapestre naponként 2 óraker reggel.

A szerkesztő üzenete.

U. B. Okány. Köszönjük érdeklődését. Nagyon is meg vagyunk vele elégedve.

W. Frigyes úrnak Budapest. Kiadóhivatalunk intézkedni fog.

. a/d Sándor. Lapunk zártakor vettük.
 W. V. Tudósításaiért rogdja köszönetünket.

Nyilt-tér.)*

Kereskedő és iparos ifjak,

kik az egy éves

önkéntességi jogot

elnyerni óhajtták és a helybeli kereskedelmi tanintézetben felállított esteli tanfolyamot látogatni szándékoznak, vagy látogatták már, de vizsgálatot még nem tettek, mérsékelt díj mellett **előkészítő** és illetve **ismétlő órákat** nyerhetnek a tanfolyam legnehezebb tárgyaiból: **a mennyiségtan** — (algebra, geometria és ábrázoló mértan), **természettan- és vegytanból**. Bővebb utasítást a kiadóhivatalban.

818

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Fekete Mihály.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félnék külön lakoziméval is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasznak szükséges póstabélyeg beküldetik.

Pincze kerestetik ezer akóra, bővebb tudósítás a kiadóhivatalban.

A nagy Skokói hegyben egyik legzebb és legjobb szőlő nagy emeletes és préházazal, 800 akóra való boltozott pinczével, egész felszereléssel és 300 akóra becsült idei természeli gyűjt, kezező feltételek mellett, szabad kézből eladó. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Kerestetik egy tevékeny fiatal ember, a ki magát helybeli ügynőknek akarja kiképezni, egy jól bevezetett házi czikk eladására, csekély fizetés és magas jutalékok (Proviziót) szerezhet. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

702

Jó karban levő, különösen iskolai énektanításhoz alkalmas

harmónium

hely szűke miatt jutányos áron eladó.
 Bővebbet a kiadóhivatalnál.

Nyolcz hold szantó föld egy tagban, a pécsi határban, a városi or közel, a szigeti ország-ut alatt jutányos áron eladó, vagy haszonbérbe vehető. 161

Egy öt év óta játszott jó karban levő **gordonka** 15 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

H I R D E T É S E K .

Gallérok	Kepes Kálmán Pécssett Széchenyi-tér központi takarékpénztár épület.	Vállfűzők
posztó és gyapjuszövet	Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legújabb divatu női ruhakelmékben, nemkülönben mindennemű kész felöltökből	kerf- és női fehérneműk.
	Női ruhák megrendelésre legizlésebb kivitelben készíttetnek. butorkelme, szőnyeg, paplan, agy és asztalterítők, legjobb gyártmányu rumburgi creasz és fonál-vászon, chiffon, és csinvat, jószinű kanavászon, oxford és mosó pargetgyári raktára.	
Eső-ernyők	Ruhák megrendelésénél a vidékről egy derék és alyhosszmértéke elégséges.	Nyak-kendők.

Egy jó házból való

tanonc

egy kereskedelmi irodába felvétetik.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalához 215 szám alatt küldendők.

Pályázat.

A „**Barcsi sertéshizláló részvény-társaság**”-nál folyó évi október hó 15-én betöltendő, évi 600 forint fizetés, lakás és fűtéssel javadalmazott

gépészeti állásra

ezenel pályázat nyitattik.

Vizsgálati oklevéllel bíró gépészek, kik egyszersmint a kovácso-lás-, esztérgályozó- és rézműves munkában is jártasak, nevezett állás elnyerése végett, képességüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt, folyamodványaikat folyó hó 30-ig alulirt igazgatóságához tartoznak betérjeszteni.

Barcstelep, 1884. szeptember 11-én

Barcsi sertés hizláló részvény társaság
 igazgatósága.

823.

Hirdetmény.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ által az itthelyi jogi képviselettel s a jelzálog kölcsönök közvetítésével biztatván meg, van szerencsém a t. kölcsönt igénylő közönség tájékozásául köztudomásra hozni a következőket:

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ az 1879. évi 39. törv. cikk és alapszabályai értelmében **kizárólag földbirtokra 300** frttól **10.000** frtig **terjedő jelzálog kölcsönöket** ad és pedig záloglevelekben vagy készpénzben.

Záloglevélkölcsönök adatnak: 1.) harminczhárom és félévi (33 $\frac{1}{2}$) törlesztésre, melynél a tőke 7 $\frac{0}{10}$ -kos 67 félévi részletben törlesztetik, vagyis a kölcsön 100 frtja után félévenként 3 frt 50 kr. törlesztési hányad fizettetik; **2.) tizenhét (17) évi törlesztésre** olykép, hogy a tőke 10 $\frac{0}{10}$ -kos 34 félévi részletben fizettetik vissza, tehát minden 100 frt után félévenként törlesztési hányadul 5 frt. fizetendő le.

Ezen kölcsönök záloglevelekben adatnak, melyek értékesítését az általa időről-időre megállapítandó beváltási ár mellett maga az intézet eszközli.

Készpénz kölcsönök szintén adatnak akként, hogy a tőke 10 év alatt 20 egyenlő félévi részletben fizettetik vissza s a mindenkori tőke 7 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ -kal kamatozik.

Ezen kölcsönök az intézet részéről a feltételnek pontos megtartása esetében fel nem mondhatók

A kölcsönök részletes feltételei és a záloglevelek beváltási ára alulírott nál (Pécsett, Király-utca 20. szám alatt) betekintheők.

Kelt Pécsett, 1883. szeptember 20-án.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ megbízásából.

Fekete Mihály,
ügyvéd.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifju Engel Adolf végrehajthatónak Regert János és neje szül. Helmrich Erzsébet olasz lakos mint késedelmes vevők ügy. Svégál Melchioré szül. Oszkér Veronika olasz lakos végrehajtást szenvedő elleni 108 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvény-szék területén levő az olasz 7 sz. tjkvben foglalt 1—5 sz. alatti és együttesen egészben elárverezendő kisházasszobákra az árverést 494 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi október hó 13-ik napjának d. e. 10 órakor Olaszban a bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becserájának 10%-át vagyis 49 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. L. X. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának 1884. évi szeptember hó 1-én tartott üléséből. Kiadta:

Dr. Ballus Zs.
kir. törvszéki jegyző.

822.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csook Dömötör végrehajthatónak Mauerer András és neje végrehajtást szenvedő elleni 260 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Kistótfalu községben fekvő a kistótfalvi 129. sz. tjkvben felvett 1182. sz. fekvőségnek az árverést 1552 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi október hó 3-ik napján délelőtt 10 órakor Kistótfalu község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlan becserájának 10%-át vagyis 155 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságának 1884-évi augusztus hó 29-én tartott üléséből. Kiadta:

Streliczky.
kir. törvszéki jegyző.

825

Csak a Nev-Yorki Singer társulat
vezérügynöke
Neidlinger G.

által Pécssett, Ferencziek-utca 6-ik szám rendelhető.

Más nevű varrógépkereskedőknek, helyben vagy máshol Magyarországon, az eredeti Singer varrógépek ismétlés-árúsítás végett nem adhatnak; s má-októl a Singer név visszaadásával kereskedésbe hozott gépek csak utánozt német vagy bécsi gyártmányok.

Dömel Nándor

hirdető, tudakozó és szolgálatkövetítési
ügynöksége Pécssett, József-utca 21. szám.

Egy 35 éves férfi ki több helyről igen jó bizonyítvánnyal bír, mint felügyelő úrasági — vagy iroda-szolga helyben vagy vidékre ajánlkozik. Ha követeltetik 100 frt óvadék összeget tesz le.

Egy családós ember mint felügyelő keres helyet. 100frt óvadék összeget tesz le.

Több ház és szőlő kerestetik megvételre, valamint jutányos eladásra is.

Egy 30 éves magyar nő a ki háztartás minden nemét érti, mint gazdaasszony vagy kulcsárnő helyben vagy vidékre ajánlkozik.

Egy gazdasági hivatalnok alkalmazást keres.

Egy okl. tanítónő, aki magyar és német nyelvre képesített, ajánlja magát külön órák adására háznál vagy saját lakásán.

Férfi és nőcselédek azonnal elhelyeztetnek. Bővebb értesítés nyerhető Dömel Nándor ügynökségénél, ki egyuttal szobafestői és mázolói üzletet is bátorodik ajánlani.

757

BROGLE JÓZSEF

gp- és rostalemez-gyára

Budapest gyár külső vaczi-ut, raktár vaczi körút 68.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

Trieur-jeit váltható szitákkal.

gabonatisztító rostákat,
tengeri morzsolókat,
szabadalmazott hármasszárókat,

közönséges és aczel ekéket, cséplőgép-lemezszitákat
gőzcséplő és jargánycséplőkhöz. Lyukasztott és hasított lemezeket, malok, méheszeti és technikai czélokra, jargánycséplőgépeket és minden egyéb gazdasági gépeket. Továbbá e téren a legújabbat:

Schmied H. szabadalmazott nemzeti rostát.

1882. augusztus 30-án 17.567. sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb 4 hüvelyk magas és 2 láb 4 hüvelyk széles, súlya 50 kilo, ára 48 frt. Raktár Pécssett: MATROSCHE JÁNOS vaskereskedő úrnál.

Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve.

712